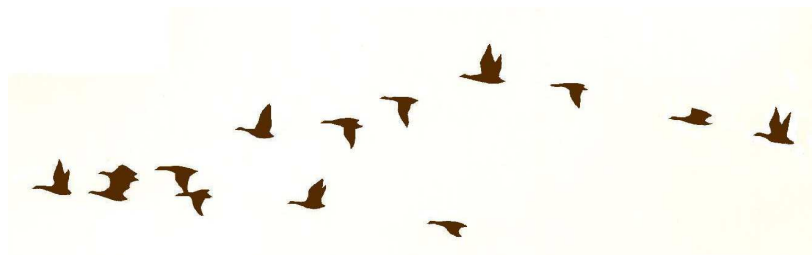

Flora- en faunaonderzoek

Koningsweg 100 te Hippolytushoef

Bureau Aandacht Natuur

Flora- en faunaonderzoek Koningsweg 100 te Hippolytushoef

28 september 2016, Hippolytushoef
Definitief

Opdrachtgever:

Garden Pleasure
Schorweg 32
1764 MD Breezand
Tel: 0223-521339
Fax: 084-7393429
e-mail: info@gardenpleasure.nl
www.gardenpleasure.nl

Opdrachtnemer:

Bureau Aandacht Natuur
Slingerweg 85
1777AG Hippolytushoef
Tel: 0227-595576
Mob: 06-24818383
e-mail: aandachtnatuur@kpnmail.nl
www.aandachtnatuur.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	blz. 2
1.1 Aanleiding en doel.....	blz. 2
1.2 De Flora- en faunawet.....	blz. 3
1.3 De Natuurbeschermingswet.....	blz. 3
2. Onderzoekslocatie en methode.....	blz. 5
2.1 Onderzoekslocatie.....	blz. 5
2.2 Methode.....	blz. 5
3. Resultaten.....	blz. 7
3.1 Flora.....	blz. 7
3.2 Vogels.....	blz. 7
3.3 Vleermuizen.....	blz. 8
3.4 Overige (grondgebonden) zoogdieren.....	blz. 8
3.5 Amfibieën.....	blz. 8
3.6 Overige beschermde soorten.....	blz. 9
4. Conclusies en advies.....	blz. 10
4.1 Flora.....	blz. 10
4.2 Vogels.....	blz. 10
4.3 Vleermuizen.....	blz. 10
4.4 Overige (grondgebonden) zoogdieren.....	blz. 11
4.5 Amfibieën.....	blz. 11
4.6 Overige beschermde soorten.....	blz. 11
Literatuurlijst.....	blz. 12

Bijlage 1: Flora- en faunawet

Bijlage 2. Stikstofberekening Aeries Calculator

Bijlage 3. Waarnemingen veldrondes vleermuizen

1. Inleiding

In opdracht van dhr. Warmerdam heeft een flora- en faunaonderzoek plaatsgevonden op het terrein aan Koningsweg 100 te Hippolytushoef (figuur 1). Het terrein aan de Koningsweg is een zwaar verwaarloosd voormalig agrarisch erf en zal worden gesaneerd ten behoeve van woningbouw.

In verband met de voorgenomen sanering van het terrein heeft in het voorjaar en zomer van 2016 een veldonderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van binnen de Flora- en faunawet beschermde dier- en plantensoorten. Met betrekking tot de aanwezige bebouwing heeft een vleermuisonderzoek plaatsgevonden en is de locatie onderzocht op de aanwezigheid van rugstreepdier en jaarrond rust- en verblijfplaatsen van vogels. De bevindingen van dit veldonderzoek aangevuld met literatuurgegevens worden hieronder verder besproken.

Figuur 1. Ligging van de projectlocatie (rode cirkel) te Hippolytushoef

1.1 Aanleiding en doel

In verband met de aankoop van het terrein, zal het erf opnieuw worden ingericht. De wens van de ontwikkelaar is om een vijftal woningen te realiseren aan de Koningsweg 100. Hiertoe zal het bestaande (agrarische) erf worden gesaneerd, waarbij alle aanwezige terreintypen worden verwijderd. Gezien de voorgenomen ontwikkeling en het mogelijk voorkomen van beschermde soorten binnen het plangebied, is een toetsing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Op 3 februari 2016 heeft een verkennend veldonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van dit veldonderzoek is bepaald dat een nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen en rugstreepdier diende plaats te vinden. Het onderzoek is uitgevoerd door Merijn Volkers van Bureau Aandacht Natuur. Doel van het onderzoek is om vast te stellen of de beoogde locatie een functie heeft voor beschermde dier- en plantensoorten.

In dit rapport worden de bevindingen van het onderzoek naar het (mogelijk) voorkomen van de in de Flora- en faunawet beschermde soorten verder beschreven. Verder zijn uiteraard ook de bevindingen en resultaten van het verkennend onderzoek meegenomen.

1.2 De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten. Deze wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Tabel 1 tot en met 3-soorten

De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

1. tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.
2. tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.
3. tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst.

Vogels

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Ze worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het verstoren van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- en vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

1.3 De Natuurbeschermingswet

De planlocatie is op zo'n 600 meter gelegen van het Natura 2000 gebied de Waddenzee. De onderzoekslocatie bevat geen elementen die de specifieke waarden van dit Natura 2000 gebied versterken en hebben dan ook geen functie voor de daarin aanwezige kwalificerende soorten of habitattypen. Van een directe verstoring of areaalverlies is geen sprake. Wel is het mogelijk dat er sprake is van externe (indirecte) verstoring met de verwezenlijking van de plannen. De landbouwpercelen tussen de projectlocatie en de Waddenzeedijk, hebben (mogelijk) wel een functie voor een aantal kwalificerende niet-broedvogelsoorten. Het gaat hierbij om een overtijdings- en foerageergebied voor een aantal wadvogels. Het is mogelijk dat met name tijdens de uitvoering periodiek verstoring kan plaatsvinden aan overtijdende wadvogels zoals wulp, scholekster, kievit, goudplevier en grutto. Echter vormt de hele noordkust van Wieringen geschikt overtijdingsgebied. Aan de noordzijde van Hippolytushoef en de N99 ter hoogte van Westerland, zijn voor zover bekend geen andere uitbreidingsplannen of verstorende activiteiten gepland. Hiermee zijn tijdens de uitvoering voldoende alternatieven aanwezig voor overtijdende vogels. Daarbij is een verstorende situatie (b.v. door heiwerkzaamheden) slechts van tijdelijk aard, waarmee niet wordt verwacht dat dit een significant negatief effect zal hebben op de bedoelde overtijdende wadvogels. In de beoogde eindsituatie (wonen) is de situatie stabiel en zal verstoring niet aan de orde zijn, mits gekozen wordt voor een in het gebied passende

bouwstijl en bouwhoogte. Tevens gaat met de voorgenomen ingreep geen functioneel overtijdingsgebied verloren, dan wel vindt er een verschuiving van de verstoringsgrens plaats. De huidige grens van het erf, is ook in de huidige situatie de verstoringsgrens door de aanwezigheid van bomen en struiken en agrarische activiteiten. De huidige optische verstoring en verstoring door mechanische effecten, zal met de realisatie van een aantal woningen niet significant toenemen. Een (significant) negatief effect op het functioneren van de omliggende weilanden als overtijdingsgebied voor een aantal in het Natura 2000 gebied aangewezen wad- en watervogels is dan ook niet aan de orde

Andere externe effecten hebben mogelijk betrekking op de uitstoot van stikstof (emissie) en de depositie hiervan op Natura 2000 gebieden. Om te beoordelen of het planvoornemen effecten heeft op de stikstofdepositie, en daarmee op het natura2000, is het toekomstige gebruik beoordeelt in deze notitie en middels het rekeninstrument AERIUS. Dit programma berekent hoeveel ruimte er is voor nieuwe economische ontwikkelingen, in dit geval een woningbouwproject. De verkeer aantrekkende werking en het gasverbruik zijn de belangrijkste bronnen van stikstofemissie.

Rittenberekening

Bij de berekening van het totale aantal gegenereerde ritten in de plansituatie is uitgegaan van de gemiddelde verkeersgeneratie per woning. Er kan voor wat betreft de bij de invulling behorende verkeersgeneratie redelijkerwijs worden uitgegaan van de verkavelingsschets, met gemiddeld 8,2 ritten per nieuwe woning (aanneمة CROW: "rest bebouwde kom" en "matig stedelijk"). Dit resulteert in een totaal van $(8,2 \times 5) = 41$ extra ritten ten opzichte van de autonome situatie.

Depositie

Voor het bepalen van emissies afkomstig van woningen is gebruik gemaakt van de gegevens uit de landelijke emissieregistratie. Hierin zijn onder meer de NOx emissies van huishoudens geregistreerd die samenhangen met particuliere verwarmingsinstallaties. Uit de emissieregistratie NOx over het jaar 2010 en het aantal huishoudens in dat jaar is de gemiddelde jaarlijkse NOx emissie per huishouden bepaald op 1,72 kg/jr. In 2011 en 2012 is de emissie per huishouden lager, vandaar dat 'worst case' van de emissies in 2010 is uitgegaan. Totaal emissie aandeel woningen is 8,6 kg NOx /jaar.

Ten behoeve van de beoogde bouw is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd. Op basis van de uitgevoerde (worst case) luchtkwaliteitsberekeningen kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot overschrijding van de grenswaarden in en rondom de plangebieden en op de ontsluitingswegen. De berekening (bijlage 2) heeft uitgewezen, dat de KDW (Kritische DepositieWaarde) van de aangewezen habitats in het natuurgebied Waddengebied niet wordt overschreden als gevolg van dit project. Mits er gekozen wordt voor een in het gebied passende bouwstijl en bouwhoogte, zijn andere externe effecten niet aan orde. Gezien de huidige situatie, de hoogteligging en afstand ten opzichte van de Waddenzeedijk, wordt niet verwacht dat externe effecten van licht en geluid een significant negatieve effecten zullen hebben op het Natura 2000 gebied. Een toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet is dan ook niet aan de orde.

2. Onderzoekslocatie en methode

2.1 Onderzoekslocatie

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de zuidwestzijde van Hippolytushoef en bestaat uit een zwaar verwaarloosd terrein aan de Koningsweg 100. Het terrein betreft een voormalige agrarisch erf, waarvan slechts nog enkele opstallen van aanwezig zijn. Dit betreffen oude schuurtjes met veelal een pannendak. De boerderij is in een ver verleden verbrand en niet meer opgebouwd. Tevens resteren van het agrarische erf nog enkele betonpaden. Het terrein is verder begroeid geraakt met grassen en ruigte kruiden en opslag van wilg en vlier. Aan de wegzijde (Koningsweg en Normerweg), staan enkele oudere bomen van populier, wilg en gewone es. Daarbij liggen op het terrein hopen grond, autobanden, houtstapels (pallets en balken) plastic zeilen, golfplaten en andere rommel.

Figuur 2. Foto's Koningsweg 100

2.2 Methode

Het Flora- en faunaonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van nestlocaties van jaarrond beschermde vogelsoorten en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de aanwezige bebouwing op het erf. Hiervoor heeft onder meer een vleermuisonderzoek plaatsgevonden naar en het gebruik van de projectlocatie door vleermuizen.

Op 3 februari 2016 is door Bureau Aandacht Natuur een verkennend onderzoek (quickscan) in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd (Bureau Aandacht Natuur, 8 februari 2016) om een beeld te krijgen van de (mogelijke) aanwezigheid van strikt beschermde soorten en in het bijzonder de geschiktheid van de gebouwen en bomen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen en vogels. Aan de hand van dit vooronderzoek is gebleken dat op de locatie nader onderzoek noodzakelijk is naar het voorkomen van vleermuizen en naar rugstreeppad.

Het vleermuisonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van vaste rust- en verblijfplaatsen en het gebruik van de locatie als vliegroute en/of foerageergebied. Hiervoor zijn, conform het protocol voor vleermuisinventarisaties (*NGB & Zoogdiervereniging, 27 maart 2013*) vier veldrondes uitgevoerd, waarvan er twee in de kraamperiode (15 mei tot

15 juli) hebben plaatsgevonden (tabel 1) en twee in de paarperiode (15 augustus – 1 oktober), zie tabel 1.

Tabel 1. Weersomstandigheden en data veldonderzoek

Datum	Zonsondergang/ zonsopkomst	Start	einde	temperatuur	wind	bijzonderheden
22-06-'16	22:04 uur	21:50 uur	23:50 uur	18°C	geen	geen
15-07-'16	5:38 uur	3:40 uur	5:50 uur	14°C	matig	geen
17-08-'16	21:00 uur	20:50 uur	22:50 uur	19°C	weinig	helder
13-09-'16	19:59 uur	19:50 uur	21:50 uur	25°C	weinig	helder

Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector (Pettersson D240X, eventueel in combinatie met een Pettersson D100). Hiermee kunnen de ultrasone geluiden, die vleermuizen tijdens het vliegen uitzenden, voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden. Indien noodzakelijk, is gebruik gemaakt van opname-apparatuur. Bij twijfel is het geluid opgenomen en geanalyseerd in het hiervoor speciaal ontworpen computerprogramma Batsound. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' (NGB & Zoogdiervereniging, 27 maart 2013) dat eind februari 2013 is geactualiseerd en door DLG is goedgekeurd en wordt gehanteerd door het Netwerk Groene Bureaus (waarbij Bureau Aandacht Natuur is aangesloten) voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek.

Op 11 en 22 juni 2016 is onderzoek gedaan naar het mogelijk voorkomen van rugstreeppad op de onderzoekslocatie. Hierbij is het plangebied in de avond bezocht, waarbij is geluisterd naar de aanwezigheid van de baltsroep van deze soort. Op genoemde avonden zijn de weersomstandigheden gunstig met betrekking tot baltsactiviteiten van rugstreeppad. Het betreffen relatief vochtige, warme avonden in de voortplantingsperiode van de soort.

Tevens is tijdens het vleermuisonderzoek aandacht besteed aan de aanwezigheid van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats zoals uilen en roofvogels op en rond het erf. Uiteraard zijn waarnemingen van andere beschermde of belangwekkende soorten binnen het plangebied meegenomen met het onderzoek.

3. Resultaten

Hieronder worden per soortgroep de bevindingen van het onderzoek verder omschreven en aangegeven waar eventueel beschermde soorten voorkomen binnen of in de directe omgeving van het projectgebied.

3.1 Flora

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen op het terrein aan de Koningsweg. Gezien de aanwezige begroeiing wordt ook niet verwacht dat zwaarder of strikt beschermde plantensoorten voorkomen. Grote delen van het terrein bestaan uit een verruigde begroeiing van reuzenberenklauw en grote brandnetel. De meer grazige begroeiing op het terrein bestaat uit gestreepte witbol, ridderzuring, veldzuring, speerdistel, riet en fluitenkruid. Andere soorten die hierin zijn aangetroffen betreffen ooievaarsbek, vogelwikke en zwarte mosterd. De ondergroei in de wilgen en vlierstruwelen betreffen fluitenkruid, kleeftkruid en grote brandnetel.

Op de projectlocatie zijn dan ook geen vegetatietypen waargenomen waarbij verwacht wordt dat zwaarder beschermde soorten (tabel 2) zoals orchideeën voorkomen.

3.2 Vogels

Tijdens het veldonderzoek zijn vogelsoorten zijn broedvogelsoorten als koolmees, merel, kauw, roodborst en winterkoning aangetroffen. Als doortrekker zijn tijdens het veldbezoek van 3 februari exemplaren van watersnip waargenomen. In de aanwezige opstallen zijn tijdens dit veldbezoek op verschillende plaatsen sporen (braakballen) van kerkuil aangetroffen, zie figuur 3. De kerkuil is een soort met een zogeheten jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats, echter zijn met het verdere onderzoek in de periode juni t/m september geen kerkuilen of verse sporen meer aangetroffen. Aan de hand hiervan kan worden aangenomen dat de kerkuil het erf als winterverblijf heeft bewoond, maar hier niet tot broeden is gekomen.

In de bebouwing of aanwezige bomen zijn geen (andere) potentiële nestlocaties aangetroffen van vogelsoorten met jaarrond beschermde vaste- rust- en verblijfplaats zoals buizerd, sperwer, boomvalk, ransuil, kerkuil of huismus.

Figuur 3. Uitwerpselen en braakballen van kerkuil op de projectlocatie

3.3 Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn twee soorten vleermuizen waargenomen en betreffen enkele laatvliegers en een klein aantal gewone dwergvleermuizen. Ten aanzien van het vleermuisonderzoek zijn per veldronde de vleermuiswaarnemingen weergegeven in bijlage 3.

De vleermuiswaarnemingen hebben allen betrekking op enkele foeragerende dieren, voornamelijk rondom de bebouwing op het erf. De waarnemingen zijn vrij laat op de avond gedaan, waarbij geconstateerd wordt dat de dieren voornamelijk afkomstig waren uit het nabijgelegen dorp Hippolytushoef. Een binding van vleermuizen met de aanwezige bebouwing of bomen is niet vastgesteld. Tijdens de paarperiode is nog wel baltsroep van gewone dwergvleermuis waargenomen, maar betrof een kortstondige balts in de vlucht, waarbij geen sprake was van een verblijfplaats.

Tijdens alle veldrondes zijn hoofdzakelijk enkele passerende of foeragerende dieren waargenomen. Gezien het geringe aantal waarnemingen, kan er vanuit worden gegaan dat het plangebied geen belangrijke functie heeft als foerageergebied voor vleermuizen. Een (belangrijke) vliegroute of eventuele verblijfplaatsen in (de directe omgeving) van het plangebied zijn eveneens niet vastgesteld.

3.4 Overige (grondgebonden) zoogdieren

Met betrekking tot zoogdieren zijn met uitzondering van egel, haas en konijn geen beschermde (grondgebonden) zoogdieren of sporen daarvan waargenomen. Verwacht wordt dat het plangebied het leefgebied vormt voor een aantal algemeen voorkomende beschermde zoogdieren zoals huisspitsmuis, bosmuis, egel en/of wezel.

Met uitzondering van waterspitsmuis is het voorkomen van zwaarder of strikt beschermde zoogdieren niet bekend uit de uurhok-gegevens waarbinnen de projectlocatie zich bevindt. Aan de hand van de aanwezige terreintypen kan het voorkomen van waterspitsmuis echter worden uitgesloten, aangezien geschikt leefgebied zoals rietlanden en sloten met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie niet voorkomen op of in de directe omgeving van de projectlocatie. Met uitzondering van enkele algemeen voorkomende beschermde (grondgebonden) zoogdiersoorten, wordt dan ook niet verwacht dat strikt beschermde soorten voorkomen binnen het plangebied.

3.5 Amfibieën

Naast de bovengenoemde soort(groep)en is het mogelijk dat een aantal beschermde amfibiesoorten voorkomen op het terrein. Op verschillende plekken binnen het terrein zijn met het verkennend onderzoek van 3 februari ondiepe waterplassen aanwezig en stond er water in de greppels. Aangezien dergelijke visvrije wateren geschikt voortplantingsbiotoop vormen voor amfibieën is nader onderzoek naar rugstreeppad uitgevoerd. Hiertoe hebben twee veldrondes op 11 en 22 juni plaatsgevonden. Op geen van beide momenten is baltroep van rugstreeppad vastgesteld op of in de omgeving van het projectgebied. Tevens waren de natte terreindelen opgedroogd en hebben het verdere voorjaar en zomer niet meer onder water gestaan. Met de vleermuisrondes zijn verder ook geen (algemeen voorkomende) amfibieën zoals gewone pad of bruine kikker waargenomen. Het plangebied is, ten opzichte van het NAP, vrij hoog gelegen, waardoor er naast wat waterafvoerende greppels, geen waterelementen op of rondom de projectlocatie aanwezig zijn.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek en de aanwezige terreintypen kan dan ook worden geconstateerd dat het voorkomen van de strikt beschermde soort rugstreeppad op de projectlocatie kan worden uitgesloten.

Uiteraard kan worden verwacht dat de projectlocatie landhabitat vormt van een aantal algemeen voorkomende beschermde soorten zoals gewone pad of bruine kikker. Naast het voorkomen van rugstreeppad zijn andere strikt beschermde amfibiesoorten niet bekend uit dit deel van Noord-Holland (Creemers en van Delft, 2009).

3.6 Overige beschermde soorten

Andere strikt beschermde soorten worden niet verwacht gezien de aard en ligging van de onderzoekslocatie. Overige beschermde soorten (vissen, reptielen, dagvlinders, libellen, kevers en andere ongewervelde) worden op grond van de huidige verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht.

4. Conclusies en advies

Hieronder worden de conclusies ten aanzien van de beschermde soorten uit het Flora- en faunaonderzoek verder beschreven. Per soortgroep wordt hier verder besproken of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

4.1 Flora

Met betrekking tot de aanwezige flora zijn geen (strikt) beschermde plantensoorten aangetroffen aan of in de directe omgeving van de projectlocatie. Gezien de aanwezige begroeiing kan het voorkomen van binnen de Flora- en faunawet (strikt) beschermde plantensoorten op de planlocatie worden uitgesloten. Een ontheffingsaanvraag of nader onderzoek naar beschermde plantensoorten in het kader van de Flora- en faunawet is dan ook niet aan de orde.

4.2 Vogels

Op het terrein zijn naast enkele algemene vogelsoorten op 3 februari 2016 sporen van kerkuil aangetroffen in de opstallen op het voormalige erf. Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden. Handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn eveneens niet toegestaan. Nestlocaties van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw worden gezien als jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de versterking van deze verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk.

De aangetroffen braakballen en uitwerpselen van kerkuil wijzen op de aanwezigheid van een jaarrond rust- en verblijfplaats van deze soort. Echter zijn met het nader onderzoek geen verse sporen van kerkuil meer aangetroffen. Aan de hand hiervan kan dan ook worden geconcludeerd dat de kerkuil geen nestlocatie heeft gehad op het terrein en dat er geen sprake (meer) is van een vaste rust- en verblijfplaats op de projectlocatie.

Andere jaarrond beschermde vogelsoorten of sporen die wijzen op hun aanwezigheid zijn niet waargenomen op het erf. Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels op het erf aan de Koningsweg 100. Een ontheffing of nader onderzoek naar het voorkomen van jaarrond beschermde vogelsoorten is dan ook niet aan de orde.

4.3 Vleermuizen

Binnen het projectgebied zijn een beperkt aantal waarnemingen gedaan van vleermuizen. Aan de hand van de waarnemingen en gezien het ontbreken van opgaande groenstructuren en -elementen binnen het projectgebied, kan worden geconcludeerd dat het projectgebied beperkt van belang is als foerageergebied voor vleermuizen.

¹ In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Doorgaans gaat het hierbij om de periode van 15 maart t/m 15 juli.

Op de projectlocatie zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Ook vlieg- of migratieroutes van vleermuizen zijn niet vastgesteld. Voor de sanering en de herinrichting van het terrein is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet voor het verstoren of verwijderen van belangrijk leefgebied of vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen dan ook niet aan de orde.

4.4 Overige (grondgebonden) zoogdieren

Op het terrein aan de Koningsweg zijn met uitzondering van een haas, konijn en egel geen beschermde zoogdieren of sporen van hun aanwezigheid aangetroffen. Mogelijk dat in en om het terrein nog een aantal algemeen voorkomende beschermde zoogdieren zoals huisspitsmuis, veldmuis of wezel voorkomen. Voor algemeen voorkomende soorten geldt dat zij niet ontheffingsplichtig zijn bij een ruimtelijke ingreep. Echter geldt voor deze soorten wel te allen tijde de zorgplicht zoals bedoeld in de Flora- en faunawet.

4.5 Amfibieën

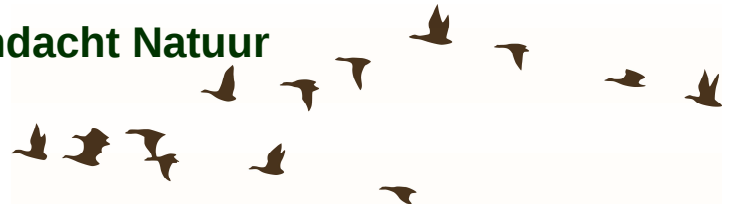
Aan de hand het onderzoek is verder naar voren gekomen dat de strikt beschermde rugstreeppad niet voorkomt binnen het projectgebied. In het kader van de voorgenomen plannen is een ontheffingsaanvraag met betrekking tot het voorkomen van rugstreeppad dan ook niet noodzakelijk.

Echter is de rugstreeppad een zogeheten pionierssoort, die als zodanig in staat is om in korte tijd nieuw ontstane voortplantingswateren te koloniseren. Geschikte voortplantingswateren bestaan uit ondiepe, tijdelijke wateren, waarin predatie van eieren en larven veel lager is. Tijdens de sanering en de herinrichting is het mogelijk dat dergelijke situaties ontstaan. Het is dan ook aan te bevelen rekening te houden met het voorkomen van rugstreeppad. Hierbij kan gedacht worden aan het zoveel mogelijk uitvoeren van de werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode (april t/m juli) van deze soort of het plaatsen van een amfibieraster rondom de projectlocatie of te vermijden dat geschikte voortplantingswateren (tijdelijke, ondiepe wateren of plassen (door spoorvorming) kunnen ontstaan binnen het werkterrein. Indien rugstreeppadden tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, kan dit tot vertraging leiden en kan een ontheffingsaanvraag alsnog noodzakelijk zijn.

Andere amfibieën zijn eveneens niet waargenomen op de projectlocatie. Echter is het mogelijk dat de locatie als landhabitat wordt gebruikt door enkele algemeen voorkomende soorten zoals gewone pad of bruine kikker. Met betrekking tot algemeen voorkomende beschermde soorten, zoals amfibieën, geldt te allen tijde de zorgplicht zoals bedoeld in de Flora- en faunawet. Dit houdt in dat deze soorten niet opzettelijk worden verstoord of gedood.

4.6 Overige soorten

Het voorkomen van andere strikt beschermde soorten binnen het projectgebied worden niet verwacht. Nader onderzoek of de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is dan ook niet noodzakelijk. Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies. Mogelijk kunnen gedurende het planproces of de werkzaamheden zich nieuwe soorten gaan vestigen. Bij constatering van een beschermde soort tijdens de voorgenomen activiteiten blijft het alsnog noodzaak om ontheffing aan te vragen voor deze soort(en).

Literatuurlijst

- Broekhuizen, S., Hoekstra K., Thissen J.B.M., Canters K.J., Buys J.C. (redactie), 2016, *Atlas van de Nederlandse zoogdieren Natuur van Nederland 12*, Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden
- Kapteyn K., 1995, *Vleermuizen in het landschap over hun ecologie, gedrag en verspreiding*, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs bv, Haarlem / Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Limpens H.J.G.A., Twisk P. & Veenbaas G., 2004, *Met vleermuizen overweg*, Dienst Weg en Waterbouwkunde / Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Delft / Arnhem
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur, *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W., 2009, *De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse fauna 9*, Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden
- Scharringa C.J.G., Ruitenbeek W., en Zomerdijk P., 2010, *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*, Springeruit Drukkerwerk.
- Bos F., Bosveld M., Groenendijk D., van Swaay C., Wynhoff I., De Vlinderstichting, 2006, *De Dagvlinders van Nederland (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea)*, *Nederlandse fauna 7*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden
- Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2002, *De Nederlandse libellen (Odonata)*, *Nederlandse fauna 4*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden
- Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora- en faunawet*.
- Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen*.
- Koninklijke Vermande (1999-2009) Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3, 4 en 5, SDU Uitgeverij, Den Haag
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 26 augustus 2009, corr.046, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, Den Haag.
- www.zoogdierverseniging.nl
- www.telmee.nl
- www.rijksoverheid.nl

Bijlage 1. Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen. De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

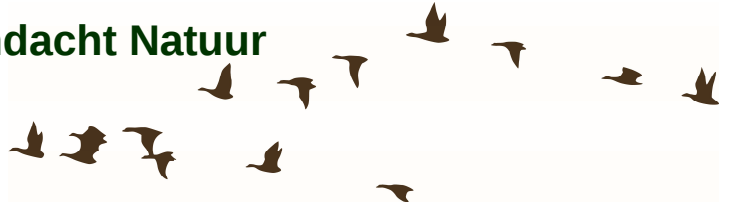
In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling

zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van Economische zaken, Landbouw en Innovatie, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets, waarbij wordt gekeken naar de gunstige staat van instandhouding.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden en van de betrokken soort(en) af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor de soorten die zijn genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn wordt geen ontheffing verleend bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de soorten van bijlage 1 geldt dat bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting voor verstoring altijd een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. De nesten van 'categorie 5-soorten' zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor de overige vogelsoorten geldt dat verstoring van broedende exemplaren is verboden. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli.

Mitigatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (= verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

Bijlage 2. Stikstofberekening Aerius Calculator

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor haar omgeving. Tot de omgeving behoren zowel Natura 2000-gebieden als beschermde natuurmonumenten. Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Gemeente Hollands Kroon	Koningsweg 100, 1777JP Hippolytushoef

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Koningsweg 100, te Hippolytushoef	S1gtdf7b4pke

Datum berekening	Rekenjaar
04 februari 2016, 10:39	2016

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	8,95 kg/j

NH ₃	< 1 kg/j
-----------------	----------

Depositie

Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

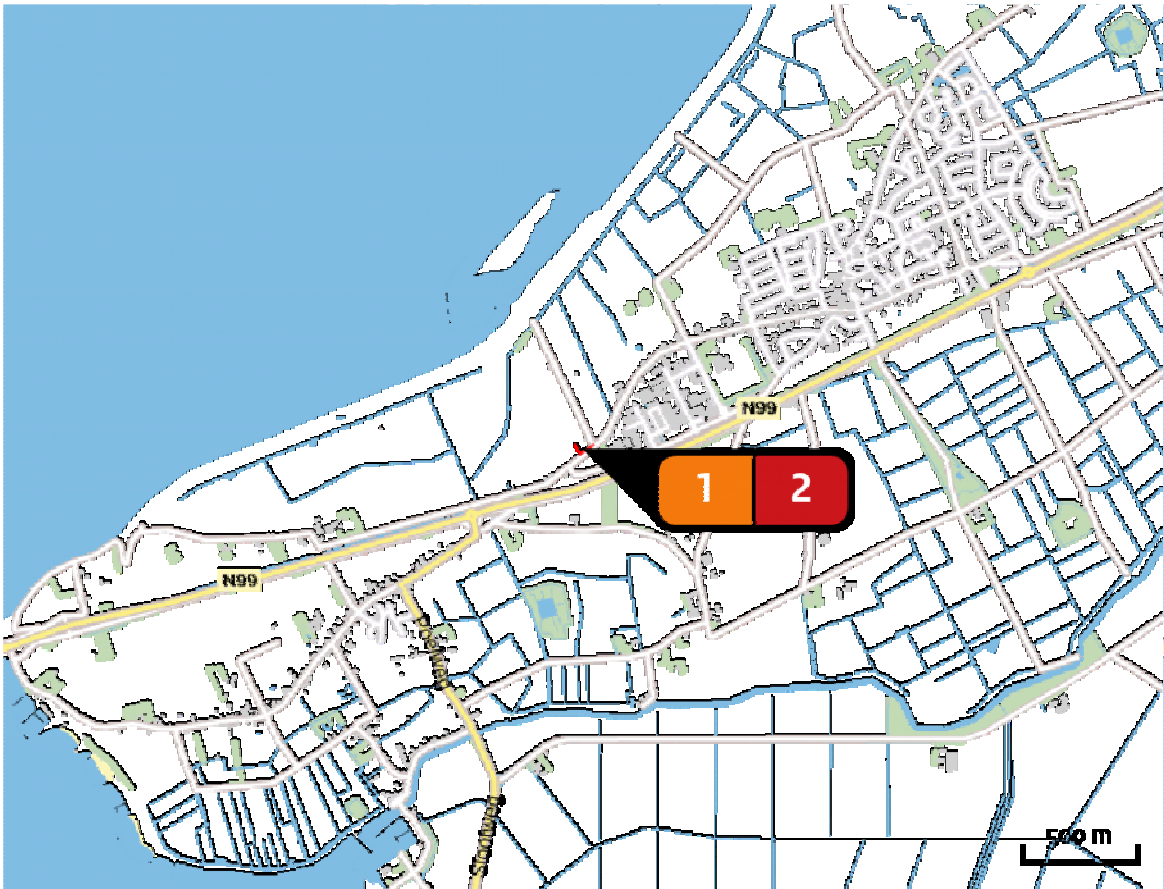
Natuurgebied	Provincie
-	-

Situatie 1
-

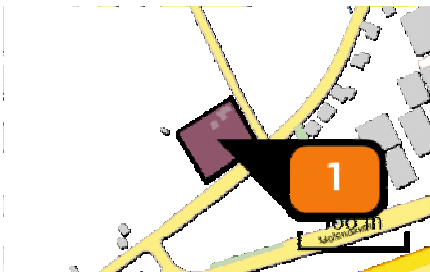
Toelichting

Vijf vrijstaande woningen, CV-installatie als bron.
8,2 verkeersbewegingen per huis, voor buiten bebouwde kom (Worst-case scenario). Gerekend is met 41 verkeersbewegingen CROW norm (8,2 verkeersbewegingen voor vrijstaande woning/per dag).

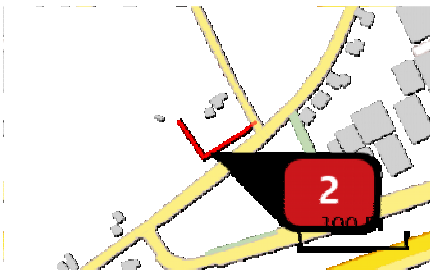
Locatie
Situatie 1

Emissie
(per bron)
Situatie 1

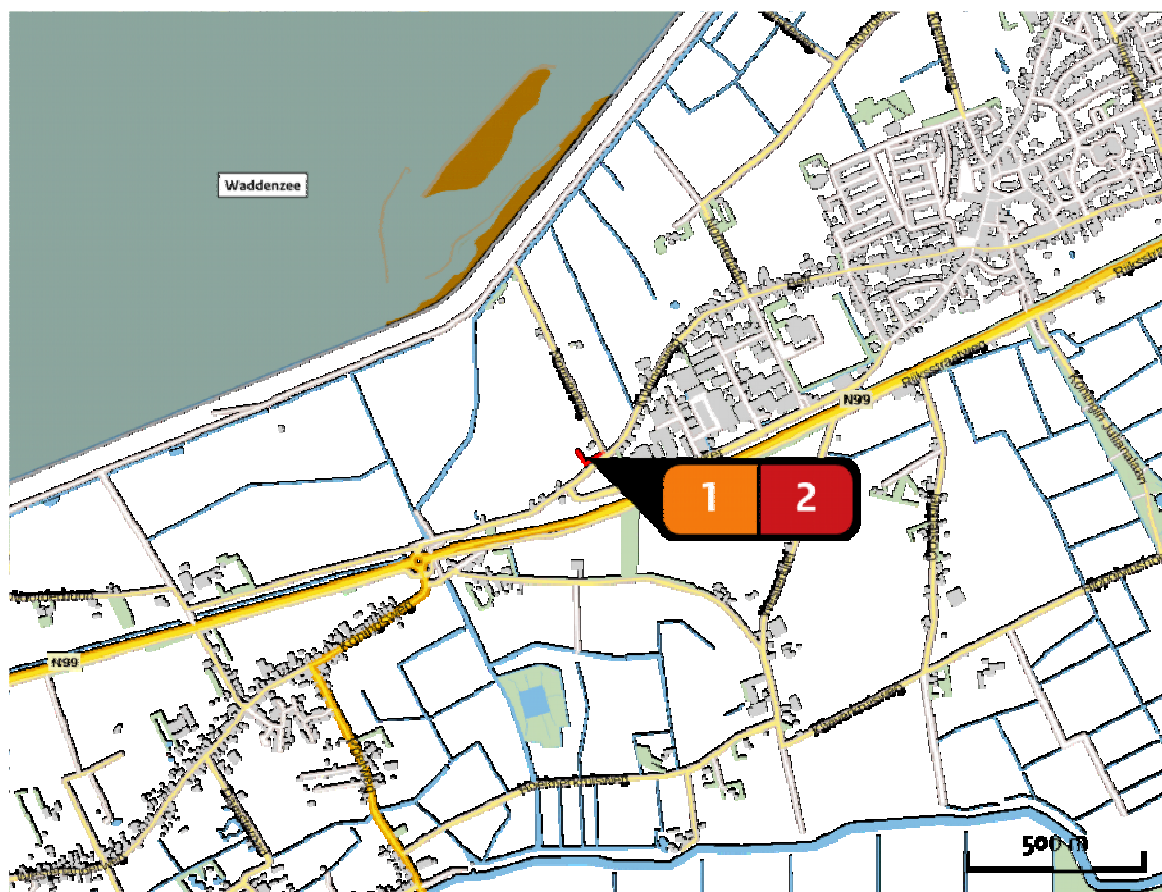
Naam **Vijf vrijstaande woningen**
Locatie (X,Y) **125226, 546025**
Uitstoothoogte **1,0 m**
Oppervlakte **0,3 ha**
Spreiding **0,5 m**
Warmteinhoud **0,0 mW**
Temporele variatie **Continue emissie**
NOx **8,60 kg/j**

Naam **Verkeersbewegingen auto's**
Locatie (X,Y) **125225, 546001**
Uitstoothoogte **2,5 m**
Warmteinhoud **0,0 mW**
NOx **< 1 kg/j**
NH3 **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	41,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Beschermd natuurgebied

Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn, Beschermd
natuurgebied

Vogelrichtlijn, Beschermd
natuurgebied

Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn, Beschermd
natuurgebied

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in de Benelux. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2015_20160125_31bd639486

Database versie 2015_20151211_3dec74e7e2

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>

Bijlage 3. Waarnemingen veldrondes vleermuizen

Vleermuisronde 15 juli 2016
3:40 uur - 5:40 uur

Legenda

- gewone dwergvleermuis
(foeragerend)

